

Republika e Kosovës / Republika Kosovo / Republic of Kosovo	
Autoriteti i Aviacionit Civil i Kosovës	
Autoritet Civilnog Vazduhoplovstva Kosova	
Civil Aviation Authority of Kosovo	
CAA	
Nr. i prot. <u>10201/ZDP/328</u>	
Br.prot./Prot.Nr.	
Faqe: <u>1+7</u>	Kel. <u>1</u>
Stranica/Pages	☒ ☐ ☐
Hyrës/Uzazno/in.....	☐
Dalës/Izazno/out.....	☒
Brendshëm/Internati.../...	☐
Pristine/Priština/Pristina	
Datë: <u>30/11/2020</u>	
Datumi/Date	

Datë/Datum/Date:	30.11.2020
Për/Za/To:	Komisionin Parlamentar për Bujqësi, Pylltari, Zhvillim Rural, Infrastrukturë dhe Mjedis të Kuvendit të Republikës së Kosovës
Nga/Od/From:	Z. Bujar Ejupi , Drejtor i Përgjithshëm i Autoritetit të Aviacionit Civil të Republikës së Kosovës
Lënda/Subjekat/Subject:	Plani i Përformancës i Autoritetit të Aviacionit Civil përvitin 2021

Autoriteti i Aviacionit Civil i Republikës së Kosovës është themeluar si agjenci e pavarur rregullatore në bazë të nenit 14 të Ligjit nr. 3/L-051 për Aviacionin Civil. Nga 1 janari 2009, AAC ka marrë kompetencat e plota në përputhje me këtë ligj. AAC është njëra nga autoritetet publike me përgjegjësi dhe funksione në fushën e avionit civil në vendin tonë.

AAC është e ngarkuar me rregullimin e aspekteve të sigurisë së avionit civil dhe rregullimin ekonomik të aeroporteve dhe ofruesve të shërbimeve të navigacionit ajror. Rregullimi ekonomik i aeroporteve dhe ofruesve të shërbimeve të navigacionit ajror nënkuon miratimin e tarifave për shfrytëzimin e shërbimeve që ofrojnë këta operatorë. AAC ka kapacitet të plotë juridik dhe për punën e vet i përgjigjet Kuvendit të Republikës së Kosovës. AAC është organizatë e vetëfinancuar buxhetore dhe autoritet publik dhe iu nënshtrohet dispozitave përkatëse mbi organizatat buxhetore dhe autoritetet publike në ligjet dhe aktet e tjera nënligjore të zbatueshme në Republikën e Kosovës.

AAC ka hartuar dhe miratuar Objektivat Strategjike për periudhën 2019-2023. Plani i punës në AAC është i bazuar në objektivat strategjike të AAC-së, zbërthen ato në objektiva operative dhe në veprime të detajuara që rrjedhimisht rezultojnë në pesë dokumente të brendshme që përcillen për realizimin e tyre në çdo tremujor nga menaxhmentit i AAC-së.

**PLANI I PERFORMANCES I
AUTORITETIT TË AVIACIONIT CIVIL I KOSOVËS PËR
VITIN 2021**

1. Objektivi: ZBATIMI I PLOTË I PËRGJEGJËSIVE RREGULLATORE

Është politikë e AAC-së që të vërtetohet se veprimet e saj janë në përputhshmëri të plotë me Ligjin e Avacionit Civil, me rolin dhe përgjegjësitë që i janë dhënë Autoritetit përmes këtij ligji. Prandaj, AAC e ka të rëndësishme që përmes veprimeve të caktuara, çdo vit, të veprojë në drejtim të arritjes së zbatimit të plotë të përgjegjësive rregullatore.

- a) Plotësimi i legjislacionit sekondar;
- b) Certifikimi i operatorëve;
- c) Licencimi i personelit të operatorëve;
- d) Aprovimi i organizatave trajnuese;
- e) Mbikëqyrja e vazhdueshme e operatorëve;
- f) *Raportimi i brendshëm dhe ndërinstitucional;*
- g) *Implementimi i Marrëveshjes mbi Hapësirën e Përbashkët Ajrore Evropiane (HPEA);*
- h) *Mirëmbajtja e Sistemit të Menaxhimit të Cilësisë dhe përmirësimi i vazhdueshëm.*

PLANI 2021:

- 1.1 Plotësimi i legjislacionit sekondar (transpozimi i akteve e *acquis-së* së BE-së dhe hartim i legjislacionit kombëtar);
- 1.2 Zbatimi i planit korrektyues për adresimin e gjetjeve të EASA-s;
- 1.3 Lëshimi dhe ri-validimi i licencave të personelit të operatorëve dhe lëshimi i lejeve;
- 1.4 Mbikëqyrja e vazhdueshme e sigurisë te operatorët dhe mbikëqyrja e brendshme;
  - 1.4.1 Auditime/Inspektimet të sigurisë te operatori ASHNA;
  - 1.4.1 Auditime/Inspektimet të sigurisë te operatori ANP “Adem Jashari” LKIA dhe shërbyesit në tokë;
  - 1.4.3 Auditime/Inspektimet të sigurisë në Organizatat e aprovuara trajnuese (ATO), Për trajtimin e Mallrave të rrezikshme (DGR), Avionin e përgjithshëm (GAT), Mjekësinë e avacionit (MED), Inspektimet në platformë (SAFA);
  - 1.4.4 Auditimet e brendshme te sistemit te menaxhimit (sistemi për menaxhim të cilësisë dhe sistemi për menaxhim të sigurisë në avion);
- 1.5 Mbikëqyrja ekonomike e operatorëve ASHNA-s, ANP “Adem Jashari” LKIA dhe shërbysesve në tokë;
- 1.6 Raportimi i brendshëm dhe ndërinstitucional;
- 1.7 Implementimi i Marrëveshjes HPEA;
- 1.8 Miratimi i tarifave të rregulluara aeronautike;

<u>1.9</u>	Hartimi i strategjisë kombëtare për zhvillimin e Avacionit Civil;
<u>1.10</u>	Aranzhimi i marrëveshjeve të bashkëpunimit me autoritet shtetërore për mbrojtjen e mjedisit;
<u>1.11</u>	Implementimi i Rregullores për shenjëzimin e pengesave, veçanërisht inspektimi dhe identifikimi i largpërçuesve që kalojnë mbi autoudhët;
<u>1.12</u>	Aprovimi i ndryshimit në ANP, zgjatja e pistës dhe ngritja e kategorisë së ILS-it;
<u>1.13</u>	Procesi i ndryshimit të Certifikatës së Aerodromit ANP "Adem Jashari";
<u>1.14</u>	Ripërtëritja e Certifikatës së ASHNA-s si ofrues i shërbimeve SHNA
<u>1.15</u>	Zbatimi dhe përmirësimi i vazhdueshëm i SMC-së;
<u>1.16</u>	Realizimi i shpenzimit të buxhetit sipas planifikimit të rrjedhës së parasë (në %);
<u>1.17</u>	Realizimi i planeve sipas aprovimit nga ana e menaxhmentit të AAC-së.

2. Objktivi: ZBATIMI I PROGRAMIT SHTETËROR TË SIGURISË (PShS)

Zbatimi i Programit Shtetëror të Sigurisë është obligim i Republikës së Kosovës që vjen nga Aneksi 19 i ICAO-së. Qeveria e Kosovës e ka deleguar te Drejtori i Përgjithshëm i AAC përgjegjësinë për përcjelljen dhe koordinimin e zbatimit të këtij obligimi në nivel kombëtar.

Përmes PShS-së, kërkohet hartimi dhe zbatimi i një programi të përbashkët, i cili definon qartë strukturën dhe hierarkinë shtetërore të përgjegjësive në sigurinë e avacionit civil, definon rolet e hisedarëve dhe koordinimin e punëve në mes tyre. Ky program i definon gjithashtu politikat e shtetit për sigurinë dhe zbatimin e legjislacionit në fuqi.

Kërkosat e PShS-së grupohen në katër shtylla kryesore,

1. *Politika dhe objektivat e shtetit për siguri (korniza ligjore për avacionin civil, ndarja e përgjegjësive për sigurinë e avacionit brenda shtetit, investigimi i aksidenteve dhe incidenteve dhe politika e shtetit për detyrim të zbatimit të legjislacionit të avacionit civil).*
2. *Menaxhimi i riskut të sigurisë (kërkosat e shtetit për Sistemin e Menaxhimit të Sigurisë (SMS) për operatorë, marrëveshja për performancën e sigurisë nga operatorët, indikatorët shtetërorë të sigurisë).*
3. *Garantimi i sigurisë (mbikëqyrja e sigurisë, mbledhja, analizimi dhe shkëmbimi i të dhënavë të sigurisë, identifikimi i fushave më të ndjeshme në bazë të të dhënavë të sigurisë).*
4. *Promovimi i sigurisë (trajnimet e brendshme dhe të jashtme, komunikimi dhe diseminimi i informatave).*

PLANI 2021:

Për zbatimin e PShS-së dhe arritjen e një pjekurie të këtij programi nevojitet një kohë dhe planifikim më afatgjatë pasi që numri i kërkesave është i madh dhe për realizimin e tyre janë përgjegjëse më shumë institucionë me rol në sigurinë e aviacionit civil bashkë me operatorët aeronautik, megjithatë AAC si përgjegjëse për realizimin e shumicës nga kërkesat dhe përgjegjëse për koordinimin e realizimit të këtij programi, me përkushtim planifikon dhe realizon veprime drejt arritjes së këtij objektivi.

2.1 Zbatimi i kërkesave të PShS-së të ndërlidhura vetëm me AAC-në.

2.2 Koordinim i veprimeve me institucionë dhe operatorë me rol në PShS.

3. Objktivi: NORMALIZIMI I HAPËSIRËS AJRORE

Hapësira e lartë ajrore e Republikës së Kosovës (mbi 9km), e cila përdoret për mbikalime të avionëve civil është e deleguar përkohësisht nga NATO, të *HungaroControl*, gjegjësisht Hungaria. Ndërsa hapësira e ulët ajrore (nën 9km) kontrollohet nga Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror (ASHNA) dhe në këtë hapësirë përdoren vetëm dy korridore për trafik komercial, për hyrje dhe dalje nga territori i Kosovës (XAXAN dhe SARAX) në kufi me Maqedoninë.

Për një operim plotësisht funksional në territorin e Republikës së Kosovës, shfrytëzimi i plotë i hapësirës është element kritik, prandaj për AAC-në realizimin e këtij objektivi ka rëndësi të theksuar.

- a) *Menaxhimi i hapësirës së lartë ajrore nga ASHNA;*
- b) *Normalizimi i plotë i hapësirës së ulët ajrore për aviacion të përgjithshëm;*
- c) *Hapja e korridorit ajror në hapësirën e ulët ajrore Kosovë – Shqipëri, dhe*
- d) *Hapja e korridorit ajror në hapësirën e ulët ajrore Kosovë - Mali i Zi.*

PLANI 2021:

Edhe pse realizimi i këtij objektivi nuk varet shumë nga AAC-ja por nga zhvillimet politike dhe veprimet e hisedarëve tjerë si NATO. AAC ka identifikuar veprime për të kontribuar në realizimin e këtij objektivi. Objktivi realizohet kur të arrihet delegimi i hapësirës së ulët ajrore te autoritetet e Kosovës- COMKFOR :

3.1 Normalizimi i plotë i hapësirës së ulët ajrore për aviacion të përgjithshëm

3.1.1 Koordinimi me Agjencinë e Shërbimeve të Navigacionit Ajror-ASHNA dhe Agjencinë Kadastrale për hartat VFR.

3.1.2 Aprovimi i hartave (pas pranimit nga ASHNA).

3.1.3. Përfaqësimi i interesave Kosova tek palët e interesit dhe përfaqësimi ne takimet e BANM(Balkan Airspace Normalization Meeting) lidhur me normalizimin e hapësirës ajrore

4. Objktivi: ANËTARËSIMI NË ORGANIZATA NDËRKOMBËTARE

Është objktivë strategjike e AAC-së që të realizohet anëtarësimi i shtetit në Organizatën Ndërkombëtare të Avacionit Civil (ICAO) e cila do të hapë pastaj rrugën për anëtarësim në Konferencën Evropiane të Avacionit Civil (ECAC) dhe Organizatën Evropiane për Siguri të Navigacionit Ajror (EUROCONTROL).

- a) *Anëtarësimi në ICAO;*
- b) *Anëtarësimi në ECAC, dhe*
- c) *Anëtarësimi në EUROCONTROL.*

Anëtarësimi në ICAO është i domosdoshëm për një shtet për t'u trajtuar si partner i barabartë në fushën e avacionit civil. Përmes këtij anëtarësimi do të mundësohet njohja ndërkombëtare e të gjitha certifikatave dhe licencave të avacionit të lëshuara nga autoritetet tona, njohja e sovranitetit të plotë në hapësirën ajrore, marrja e kodit shtetëror për aeroporte, kodit të nacionalitetit për regjistrimin e avionëve në Kosovë, dhe marrja e shumë të drejtave tjera që i takojnë një shteti sovran në fushën e avacionit civil.

PLANI 2021:

Realizimi i këtij objktivi është i lidhur ngushtë me njohjen e Republikës së Kosovës në rrafshin ndërkombëtar, megjithatë AAC mbështet institucionet relevante me përkrahje profesionale në drejtim të anëtarësimit të organizata ndërkombëtare.

4.1 Anëtarësimi në ICAO

4.1.1 Përkrahje teknike MPJ-së në procesin e aplikimit për anëtarësim në ICAO.

4.2 Anëtarësimi në ECAC dhe në EUROCONTROL

4.2.1 Përkrahje teknike MPJ-së në procesin e aplikimit për anëtarësim. Hapat e radhës drejt anëtarësimit mund të fillojnë vetëm pas anëtarësimit në ICAO (pika 2.1).

5. Objektivi: LIDHJA E MARRËVESHJEVE TEKNIKE NDËRKOMBËTARE DHE RAJONALE

Lidhja e marrëveshjeve teknike me shtete tjera ka një rëndësi të veçantë për vendin tonë, duke ditur se Republika e Kosovës ende nuk është anëtare e barabartë e familjes ndërkombëtare të kombeve në fushën e aviacionit civil. AAC-ja shfrytëzon çdo mundësi ta prezantojë punën e autoriteteve tona dhe të thellojë bashkëpunimin me AAC-të e shteteve tjera. Lidhja e marrëveshjeve teknike është gjithashtu një mjet i rëndësishëm për shkëmbim përvojash dhe bashkëpunim me të gjitha autoritetet pjesëmarrëse.

- a) *Lidhja e aranzhimeve të punës me Agjencinë Evropiane për Siguri në Aviacion (EASA);*
- b) *Lidhja e marrëveshjeve teknike me shtetet e BE-së;*
- c) *Lidhja e marrëveshjeve teknike me shtetet e rajonit, dhe*
- d) *Lidhja e marrëveshjeve teknike me shtetet tjera.*

Lidhja e aranzhimeve të punës me EASA-n dhe lidhja e marrëveshjeve teknike me vendet e BE-së do t'i mundësojnë AAC-së qasje në bazën evropiane të të dhënave të sigurisë së aeroplanëve, do të krijojnë kornizën e nevojshme për inspektim të performancës së AAC-së nga EASA si dhe për asistencë nga EASA për zbatimin e plotë të dispozitave përkatëse të Marrëveshjes HPEA.

Bashkëpunimi me autoritetet homologe nga vendet e rajonit është i rëndësishëm për AAC-në, duke marrë parasysh se gjitha shtetet e Ballkanit Perëndimor janë duke kaluar nëpër të njëjtën sfidë - atë të harmonizimit të legjislacionit, rregullave e standardeve në aviacionin civil me ato të BE-së.

PLANI 2021:

5.1 Lidhja e marrëveshjeve për bashkëpunim me autoritetet e aviacionit civil në Evropë dhe më gjërë .